



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: J. L.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 9. 2021, čj. MZE-29398/2021-14141, ze dne 18. 10. 2021, čj. MZE-51228/2021-14141, a ze dne 18. 10. 2021, čj. MZE-49459/2021-11121

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadá tři rozhodnutí žalovaného týkající se žalobcova nároku na jednotnou a vnitrostátní platbu za rok 2016 a aktualizace evidence dílů půdních bloků (dále jen „DPB“) v žalobcově vlastnictví.
2. Rozhodnutím ze dne 21. 9. 2021, čj. MZE-29398/2021-14141 (dále jen „SAPS“), žalovaný zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „Fond“) ze dne 25. 3. 2021, čj. SZIF/2021/0236616. Tím Fond zamítl jeho žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2016, jelikož žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

neobhospodařoval půdu v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou na něj byla evidována v evidenci využití půdy.

3. Rozhodnutím ze dne 18. 10. 2021, čj. MZE-51228/2021-14141 (dále jen „PVP“), žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Fondu ze dne 11. 4. 2018, čj. SZIF/2018/0260551, kterým zamítl jeho žádost o poskytnutí přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2016.
4. A konečně rozhodnutím ze dne 18. 10. 2021, čj. MZE-49459/2021-11121 (dále jen „LPIS“), žalovaný zamítl námitky žalobce proti oznámení Fondu ze dne 29. 7. 2021, čj. SZIF/2021/0506172, ve věci aktualizace evidence půdy podle užívatelských vztahů vedené podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Oznámením byl žalobce vyrozuměn o tom, že byla v evidenci půdy zmenšena plocha DBP č. 3201/17, 3202/1 a 3308/7 podle skutečně způsobilé plochy obhospodařované žalobcem. Toto rozhodnutí bylo opraveno rozhodnutím ze dne 19. 10. 2021, čj. MZE-58897/2021-11121.

II. Obsah správních spisů

5. Dne 28. 4. 2016 požádal žalobce o jednotnou platbu na plochu na zemědělskou půdu o výměře 8,45 ha v souladu s nařízením vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům. Fond jeho žádost zamítnul, jelikož žalobce nebyl zemědělským podnikatelem. Toto rozhodnutí potvrdil žalovaný jako odvolací orgán. Zdejší soud pak žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) však rozsudkem ze dne 30. 10. 2020, čj. 3 As 90/2019-37, zrušil rozsudek i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
6. Při kontrole na místě dne 27. 8. 2020 bylo zjištěno, že deklarované DPB nebo jejich části o celkové výměře 7,09 ha (k datu žádosti 7,01 ha evidováno jako travní porost na orné půdě a 0,08 ha evidováno jako ovocný sad) nebyly zemědělsky obhospodařované. Tím žalobce porušil § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády č. 50/2015 Sb., a proto nemohla být do jednotné platby za rok 2016 uvedená výměra DPB započtena. Plocha zjištěná činila 1,36 ha a rozdíl mezi ní a plochou deklarovanou byl 7,09 ha, tedy více než 3 % zjištěné plochy, a proto Fond snížil žalobci výši poskytnuté platby o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Na zjištěnou plochu by byla přiznána platba ve výši 4 779,77 Kč, která byla snížena o 29 697,86 Kč na základě výpočtu podle čl. 19a odst. 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci č. 640/2014, ve znění účinném do 31. 12. 2022. O zbývajících částech sankce, kterou nebylo možné odečíst, bylo rozhodnuto tak, že bude odečtena z poskytnutých plateb v následujících třech letech.
7. Žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí podal odvolání, které žalovaný rozhodnutím SAPS zamítl. V odůvodnění žalovaný uvedl, že Fond poskytne žadateli jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy, která je žadatelem zemědělsky obhospodařována v příslušném kalendářním roce po celou dobu. Kritéria pro posouzení, zda jsou zemědělské plochy udržovány ve stavu vhodném pro pastvu a pěstování plodin, stanovují členské státy, což v případě travních porostů znamená provedení seče a odklizení biomasy z pozemku v určitém termínu. Námitka, že žalobce zvolil obecně prospěšnou ekologickou zemědělskou činnost, nemůže obstát, jelikož není evidován v ekologickém zemědělství. DPB 3308/7 byl deklarována v roce 2016 jako ovocný sad. Na části DPB o výměře 0,08 ha se vyskytovaly neovocné stromy, a proto není splněna podmínka pro poskytnutí platby.

8. Žalobce zažádal o poskytnutí přechodných vnitrostátních podpor pro rok 2016. Při administrativní kontrole bylo zjištěno, že mu nebyla přiznána jednotná platba na plochu zemědělské půdy pro rok 2016 a na základě této skutečnosti postupoval Fond podle § 12 odst. 2 nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přechodných vnitrostátních podpor, tak, že jeho žádost zamítl.
9. Dne 12. 3. 2021 Fond zahájil řízení o aktualizaci evidence půdy na základě předchozí kontroly na místě, při které zjistil, že předmětné DPB, jak jsou evidovány v registru půdy, nesplňují podmínky stanovené zákonem o zemědělství. Dne 29. 7. 2021 oznámil Fond žalobci, že v evidenci DPB byly provedeny změny druhu zemědělské kultury a výměry DPB s příslušnou zemědělskou kulturou. Proti oznámení podal žalobce námitku, která byla rozhodnutím LPIS zamítnuta a oznámení potvrzeno. V odůvodnění žalovaný mj. uvedl, že evidence využití půdy slouží k ověření správnosti údajů v žádosti o dotaci. Změna v evidenci neznamena změnu ve smyslu katastrálního zákona. Pokud budou uvedené DPB obhospodařovány v souladu s legislativou, nebude důvod nevyhovět nové žádosti a provést požadovanou evidenci.

III. Obsah žaloby

10. Žalobce se domáhá zrušení napadených rozhodnutí pro jejich nezákonnost.
11. Žalovaný v rozhodnutí LPIS nezjistil a neprokázal, že části DPB 2301/17 a DPB 3202/1 jsou dlouhodobě neobhospodařované plochy. Z dokazování vyplývá opačný závěr. Kritériem pro posouzení obhospodařování pozemků s travním porostem podle čl. 4 odst. 1 písm. c) bod ii) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky (dále jen „nařízení EU č. 1307/2013“), je existence zemědělských ploch ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin bez přípravy. Proto není relevantní posouzení způsobu, ale výsledku obhospodařování DPB, tj. posouzení otázky, zda se na nich v relevantních letech prokazatelně nenacházel travní porost jako důkaz jejich neobhospodařování v letech 2016-2021. Žalobce předmětné DPB obhospodařuje ručně, účelným a šetrným způsobem.
12. Rozhodnutí SAPS je nezákonné, jelikož žádost o jednotnou platbu na plochu byla zamítnuta neoprávněně bez právního důvodu. Žadatel o dotace nemůže v žádosti o platbu deklarovat jinou zemědělskou kulturu, než jaká je uvedena v evidenci, což je informační systém veřejné správy, do kterého žalobce nemůže zasahovat. I pokud by se v roce 2016 na DPB 3201/17 (dříve evidován jako dva samostatné DPB 3201/15 a 3201/17) nacházely stromy a keře, což Fond neprokázal, jednalo by se o pochybení pouze formálního charakteru z hlediska neoznámení změny kultury, která nemůže mít vliv na poskytování jednotné platby na plochu. Ta se poskytuje na jakoukoliv zemědělskou plochu, nikoliv na plochu s určitou zemědělskou kulturou (viz čl. 32 odst. 2 nařízení EU č. 1307/2013). Sankce je tak zjevně bezdůvodná, jelikož žalobce splnil všechny podmínky.
13. Konečně rozhodnutí PVP je nezákonné, jelikož v řádném řízení nebylo prokázáno, že by žalobce nesplnil některou z podmínek pro poskytnutí jednotné platby na plochu podle nařízení vlády č. 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost ve vztahu ke všem třem rozhodnutím. Argumenty žalobce byly již uplatněny v jednotlivých řízeních, a proto žalovaný odkazuje na odůvodnění napadených rozhodnutí a spisový materiál.
15. Žalobce při svém výkladu podmínek zemědělského obhospodařování opomíjí klíčovou část, která hovoří o tom, že jsou kritéria stanovena členskými státy na základně rámce stanoveného Evropskou komisí. Podmínky zemědělského obhospodařování pro poskytnutí přímých plateb jsou stanoveny v § 7 odst. 2 a 3 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. Žalobcův závěr o tom, že není relevantní posouzení způsobu, nýbrž výsledek obhospodařování, je tedy mylný.
16. Pro poskytnutí jednotné platby na plochu je v případě rozporu rozhodující skutečný stav pozemku. Aktuální stav DPB nebyl v souladu s údaji deklarovanými v evidenci pozemků. Rozdíl mezi travním porostem a trvalým travním porostem není pro poskytnutí platby bezvýznamný. Částka, jež bude žalobci odečtena od plateb, na které bude mít žalobce nárok v příštích třech letech, není „pokutou“, ale jedná se o zbytek částky, která měla být žalobci stržena z platby pro rok 2016 za zjištěný rozdíl mezi plochou deklarovanou a zjištěnou. Tento postup je v souladu s čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 i aprobován soudem. Je důsledkem toho, že žalobce nesplnil podmínky pro poskytnutí platby, a to v takovém rozsahu, který má za následek nejen zamítnutí žádosti, ale navíc vyloučení z poskytování podpor.
17. V případě rozhodnutí PVP žalovaný uznává, že se dopustil uvedení odkazu na nesprávné znění nařízení vlády č. 112/2008 Sb., to však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Znění obou ustanovení obsahuje totožnou podmínku pro poskytnutí přechodné vnitrostátní platby, tj. že je půda zemědělsky obhospodařována v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována v evidenci využití půdy na žadatele. Nedodržení této podmínky je žalobci vytýkáno. Obdobné chyby se dopustil žalovaný i v případě podmínky přiznání vnitrostátní platby v návaznosti na přiznání jednotné platby na plochu. Fakticky se jedná o písařskou chybu, která nemůže vést k nezákonnosti.
18. Ani ve vztahu k rozhodnutí LPIS nepovažuje žalovaný žalobu za důvodnou. Podle § 3a odst. 12 zákona o zemědělství platí, že DPB je definován jako souvislá plocha půdy, jejíž hranici lze identifikovat, je na ní vykonávána zemědělská činnost (čl. 4 odst. 1 nařízení EU č. 1307/2013) a je na ní evidován jeden druh zemědělské kultury. Pokud žalobce uvádí, že jeho zemědělská činnost odpovídá čl. 4 odst. 1 písm. c) bodu ii) uvedeného nařízení, je pro účely tohoto řízení třeba užít výkladu nařízení vlády č. 50/2015 Sb. V § 7 odst. 3 písm. a) tohoto nařízení je stanoveno, že obhospodařováním trvalých travních porostů se rozumí provedení pastvy nebo seče. Žalovaný neurčuje žalobci, čím má seč provádět, ale pouze termín, do kdy ji musí provést.
19. Fotografie založené ve spise, konkrétně z kontroly na místě, protokol o kontrole č. 1876/400/33/2020 a z ohledání na místě dostatečně určitě potvrzují závěry o neobhospodařování DPB 3201/17 a DPB 3202/1. Jedná se o fotografie z různých let i ročních období. Žalobce měl povinnost provést seč a odklidit biomasu do 31. července, přitom podle protokolu o kontrole, která proběhla v závěru srpna, je zjevné, že tuto povinnost nesplnil a minimálně v daném roce předmětné DPB neobhospodařoval. Dřívější neobhospodařování dokazují starší ortofotomapy, zbytky trávy ve fázi rozkladu a dřeviny (keře) na DPB.

V. Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

20. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalobce souhlasil konkludentně a žalovaný výslovně [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s., jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
21. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
22. Žaloba není důvodná.
23. Mezi stranami je spor o to, zda má žalobce nárok na jednotnou platbu na plochu za rok 2016, resp. na vnitrostátní podporu a zda aktualizace evidence DPB byla zákonná. Sporný je mezi stranami výklad podmínky zemědělského obhospodařování a dále skutkové otázky týkající se rozhodnutí SAPS a LPIS.
24. K žalobcem navrženým důkazům soud uvádí, že jde o dokumenty, které jsou součástí správního spisu, a nejedná se tak o důkazní návrhy, kterými by soud musel provádět dokazování ve smyslu § 52 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

a) výklad pojmu „zemědělské obhospodařování“

25. Platí, že jednotná platba na plochu se poskytuje jednou za rok na každý *způsobilý hektar* ohlášený zemědělcem v souladu s čl. 72 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. 12. 2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky.
26. Podle čl. 32 odst. 2 a) nařízení EU č. 1307/2013 se *způsobilým hektarem* rozumí jakákoli zemědělská plocha zemědělského podniku, která je *převážně využívána k zemědělské činnosti*.
27. *Zemědělskou činností* se rozumí mj. udržování zemědělských ploch ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin bez přípravy, která jde nad rámec běžných způsobů zemědělské praxe a použití strojů, na základě kritérií stanovených členskými státy na základě rámce stanoveného Komisí, nebo provádění minimální činnosti vymezené členskými státy, která je prováděna na zemědělských plochách přirozeně ponechávaných ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin [čl. 4 odst. 1 písm. c) body ii) a iii) nařízení EU č. 1307/2013].
28. V tomto případě se jedná o dvě různé aktivity (způsoby obhospodařování), obě vyžadují určitou činnost zemědělce. Členský stát musí v obou případech stanovit další kritéria pro přiznání platby [viz čl. 4 odst. 2 písm. a) a b) nařízení EU č. 1307/2013]. Žalobcův závěr předestřený v žalobě proto není správný.
29. Podle čl. 4 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 639/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení EU č. 1307/2013, členské státy stanoví kritéria, kterým musí zemědělci vyhovět, aby splnili povinnost udržovat zemědělské plochy ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin. Buďto stanoví provádění alespoň jedné činnosti ročně nebo určí vlastnosti, které musí zemědělská plocha splňovat, aby ji bylo možné považovat za udržovanou ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin. Případně lze obě kritéria skombinovat.

30. Český zákonodárce zvolil první způsob a v § 7 odst. 3 nařízení vlády č. 50/2015 stanovil, že pro poskytnutí jednotné platby musí zemědělec provést na příslušném pozemku pastvu nebo seč do určitého termínu, pokud není stanoveno pro daný díl půdního bloku jinak.
31. Lze uzavřít, že žalobce splní povinnost udržovat zemědělskou plochu ve stavu vhodném pro pastvu nebo pěstování plodin tím, že provede pastvu včetně likvidace nedopasků v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku nebo provede seč a odklidí biomasu z pozemku v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku.
32. Pokud žalobce tvrdil, že pro posouzení nároku na jednotnou platbu na plochu při obhospodařování pozemků způsobem stanoveným v čl. 4 odst. 1 písm. c) bodu ii) nařízení EU č. 1307/2013 není relevantní posouzení způsobu, nýbrž výsledku, není jeho interpretace správná. Pokud zákonodárce stanovil určitou činnost jako kritérium pro posouzení obhospodařování (trvalého) travního porostu, není taková úprava v rozporu s přímo aplikovatelným nařízením EU č. 1307/2013, ba naopak.

b) Rozhodnutí SAPS

33. Nařízení vlády č. 50/2015 Sb. stanovuje v souladu s unijní úpravou podmínky poskytnutí jednotné platby na plochu. V žádosti je nutné uvést půdní bloky, které jsou předmětem žádosti, kulturu a výměru. Zemědělská půda musí mít alespoň 1 ha a musí být obhospodařována v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována v evidenci využití půdy na žadatele.
34. Žalobce požádal o poskytnutí platby na 8,45 ha. Na základě kontroly na místě provedené dne 28. 7. 2020 došel žalovaný k závěru, že uvedená rozloha není totožná se zjištěnou plochou způsobilou pro poskytnutí platby. Části DPB 3201/15 a 3201/17 nebyly zemědělsky obhospodařovány a na části DPB 3308/7 nebyla zemědělská kultura uvedena v evidenci. Tím podle Fondu porušil § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády č. 50/2015 Sb., jelikož žalobce neobhospodařoval zemědělskou půdu v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou byla evidována v evidenci využití půdy.
35. Ze správního spisu neplyne, že by se k datu podání žádosti na žalobcovy DPB vztahoval zvláštní režim agroenvironmentálně-klimatických opatření, režim podle § 3j zákona o zemědělství nebo jiného právního předpisu. K námitce žalobce, že obhospodařuje půdu ekologickým způsobem, nelze přihlížet, jelikož nebyl veden jako ekologický zemědělec.
36. Vzhledem k tomu, že se kontrola na místě konala v roce 2020, Fond nemohl posuzovat, zda žalobce splnil podmínku provedení seče nebo pastvy v určitém termínu v roce 2016. Namísto toho dospěl k závěru, že část DPB 3201/15 a 3201/16 nebyla dlouhodobě udržovaná sečením nebo pastvou a že kultivace nebyla na pozemcích prováděna od roku 2016. Z odůvodnění plyne, že tento úsudek byl založen především na závěrech v protokolu z kontroly na místě č. 1876/400/33/2020 ze dne 28. 7. 2020 a fotodokumentace předmětných DPB z této kontroly. Podle závěrů kontrolních pracovníků trval stav pozemku zjištěný při kontrole na místě minimálně od roku 2016 a dřeviny se na DPB 3201/17 nacházely již v roce 2016. Dle starších ortofotomaps a velikosti keřů kontrola usoudila, že nebyla na pozemku prováděna kultivace od roku 2016.
37. Ve správním spise se nacházení ortofotomapsy z roku 2016, 2018 a 2020, přičemž při jejich porovnání lze dojít k totožnému závěru, k jakému dospěl žalovaný. Na ortofotomapě z roku 2016 jsou ve čtvrtině DPB 3201/17 patrné vzrostlé křoviny. Totožné objekty, na mnoha místech více rozkošaté a rozšířené, jsou pak zachyceny na ortofotomapě z roku

2018. V kombinaci s fotografiemi pořízenými během kontroly v roce 2020 a zákresu jejich pozice lze dojít k tomu, že se jedná o vzrostlé křoviny zejm. bezu (fotografie č. 8, 9, 10). Soud se proto neztotožňuje s žalobcovým tvrzením, že žalovaný neprokázal, že by se na pozemcích měly tyto křoviny nacházet již od roku 2016.

38. Je pravdou, že od 26. 11. 2019 se na původních DPB č. 3201/15 a 3201/17 nacházela již jiná zemědělská kultura (trvalý travní porost), na které se mohou nacházet i křoviny a stromy, které mohou být spásány, pokud trávy a jiné bylinné píce i nadále převažují. Relevantní však v případě posuzování platby SAPS za rok 2016 je zemědělská kultura travní porost na orné půdě, která ovšem podle § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, ve znění účinném do 28. 2. 2023, nespadá pod čl. 4 odst. 1 písm. h) nařízení EU č. 1307/2013, jak tvrdí žalobce, nýbrž pod písm. i) tohoto nařízení. Jestliže na deklarované půdě byly křoviny v roce 2016 přítomny, nesplňuje jednak pozemek deklarovanou kulturu, jednak nesplňuje povinnost zemědělského obhospodařování podle § 7 odst. 3 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.
39. Podobně lze učinit závěr i ohledně DPB 3308/7. Z porovnání obou snímků pořízených v protokolech z určení výměry překryvu s DPB za roky 2012 a 2013, 2014 lze dojít k závěru, že se na pozemku nacházely vrostlé stromy již od roku 2012. K datu podání žádosti byl DPB 3308/7 o rozloze 0,50 ha evidován s kulturou ovocný sad. Žalobce celý tento DPB zahrnul do celkové výměry pozemků v deklaraci zemědělské půdy způsobilé pro jednotnou platbu za plochu. Z fotografií pořízených během kontroly na místě je zřejmé, že část o rozloze 0,08 ha je osázena jehličnatými stromy, nikoliv ovocnými. Je zřejmé, že se jedná o stromy vzrostlé, které se musely nacházet na pozemku již v roce 2016. Toto žalobce nespornuje, naopak uvedl, že stromy vysadil podstatně dříve.
40. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že nelze přistoupit na žalobcovu argumentaci, že se k datu podání žádosti jednalo o ekologicky významný prvek. Platí, že Fond zaeviduje ekologicky významný prvek, pokud splňuje podmínky pro evidenci stanovené zákonem o zemědělství, resp. nařízením vlády č. 307/2014 Sb. V době podání žádosti nebyl na DPB 3308/7 zaevidován žádný ekologicky významný prvek, k tomu došlo až 17. 3. 2021. V době podání žádosti se v souladu s evidencí na celé rozloze DPB 3308/7 měla nacházet kultura ovocný sad, pokud část DPB neodpovídala evidenci ani žádosti, bylo na místě o této části rozhodnout tak, že není způsobilá pro poskytnutí jednotné platby na plochu, jelikož nesplňovala podmínky stanovené v § 4 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 50/2015 Sb.
41. Co se týká námitky žalobce, že je jednotná platba poskytována na jakoukoli zemědělskou plochu, nelze takové námitce vyhovět, a to z následujících důvodů. Zaprvé obecný závěr, že je pro jednotnou platbu způsobilá jakákoliv zemědělská kultura, je v rozporu s výslovným zněním právních předpisů (viz § 7 odst. 1 *in fine* nařízení vlády č. 50/2015 Sb.). Zadruhé, ekologicky významný prvek by jistě mohl být součástí způsobilé plochy, v době podání žádosti však v evidenci zaveden nebyl a v takovém případě nebyla splněna podmínka § 7 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 50/2015 Sb. A konečně, Fond vydává rozhodnutí o žádosti o jednotnou platbu na základě zjištění rozsahu obhospodařované plochy stanoveným způsobem. Pro vydání rozhodnutí je tak rozhodující stav zjištěný (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2021, čj. 14 A 169/2018-52, bod 24). Pokud se na příslušné výměře prokazatelně nacházely na místě jehličnaté stromy, ač tato plocha byla deklarována jako ovocný sad, nebylo na místě tuto část zahrnout do způsobilé plochy.

42. Soud uzavírá, že v případě příslušných dílů půdních bloků nebyly splněny hmotněprávní podmínky nároku na jednotnou platbu a skutkový stav byl dostatečně prokázán.

c) rozhodnutí PVP

43. Podle § 9 odst. 1 nařízení vlády č. 112/2008 Sb. může o přechodné platby na zemědělskou půdu požádat osoba, která v příslušném kalendářním roce podala žádost o jednotnou platbu na plochu podle § 6 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.
44. Podle odstavce 2 téhož ustanovení poskytne Fond žadateli přechodnou platbu na zemědělskou půdu, na niž žadatel v příslušném kalendářním roce požádal a splnil podmínky pro poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy podle § 7 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.
45. Osud žádosti o poskytnutí přechodných vnitrostátních podpor na zemědělskou půdu závisí plně na tom, zda byla žadateli v příslušném kalendářním roce přiznána jednotná platba na plochu zemědělské půdy.
46. Napadené rozhodnutí stojí na jediném skutkovém zjištění, a sice že žalobci nebyla přiznána platba SAPS. Pokud v době rozhodování správních orgánů vycházely správní orgány z existence pravomocného rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o jednotnou platbu na plochu a z presumpce jeho zákonnosti, nelze jim z hlediska zákona toto vytknout. Žalobcova jediná námitka, že nebylo v žádném řízení prokázáno ani pravomocně rozhodnuto, že nesplnil některou z podmínek pro poskytnutí jednotné platby na plochu, tak není důvodná. Právní moci nabylo rozhodnutí SAPS dne 23. 9. 2021 a rozhodnutí PVP bylo vydáno dne 18. 10. 2021.
47. Obdobně i správní soud v rámci přezkumu rozhodnutí vydaného ve věci žádosti o přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2016 musí v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí žalovaného; musí tedy vycházet i z existence zamítavého rozhodnutí ve věci žádosti o poskytnutí SAPS, jehož obsah předurčil výsledek řízení v nyní posuzované věci.
48. Pouze pokud by po vydání rozhodnutí PVP došlo ke zrušení nebo změně podmiňujícího rozhodnutí SAPS, byl by soud povinen tuto skutečnost zohlednit k žalobní námitce v řízení proti rozhodnutí PVP (viz rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2022, čj. 3 As 101/2022-35, body 12 až 15 a judikatura tam citovaná). K tomu však nedošlo, jelikož soud tímto rozsudkem neshledal námitky žalobce ve vztahu k rozhodnutí SAPS důvodnými a žalobu zamítl.

d) rozhodnutí LPIS

49. V žalobcově případě Fond zahájil řízení podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství z podnětu Regionálního odboru Hradce Králové, pracoviště Rychnov nad Kněžnou, a to na základě kontroly ze dne 27. 8. 2020, jejímž předmětem byla kontrola opatření SAPS, ANC a NAEKO/NE2. Na základě fyzické kontroly bylo zjištěno, že kontrolované DPB 3201/17, 3202/1 s kulturou trvalý travní porost nejsou zemědělsky obhospodařované a na části DPB č. 3308/7 s kulturou jiná trvalá kultura jsou vysázeny výlučně neovocné dřeviny (smrk, borovice, dub) a v takovém případě neodpovídala deklarované kultuře. Tento zjištěný stav, tj. že pozemky nejsou dlouhodobě udržované, potvrdilo ohledání na místě ze dne 12. 3. 2021 a 28. 6. 2021. Dne 16. 3. 2021 byla část plochy DPB 3308/7 o výměře 0, 04 ha na žádost žalobce zaevidována jako ekologicky významný prvek. Na části DPB č. 3308/7 se

nachází neobhospodařovaná plocha o pod neovocnou dřevinou rozloze 0,04 ha, která nemůže být součástí tohoto DPB.

50. Na základě těchto závěrů rozhodl Fond dle § 3g odst. 3 zákona o zemědělství tak, že způsobilou výměru DPB s kulturou trvalý travní porost zmenšil u 3201/17 z 7,09 na 0,05 ha a u 3201/1 z 0,32 na 0,29. DPB 3308/7 s kulturou jiná trvalá kultura zmenšil o 0,04 ha.
51. Smyslem vedení evidence využití zemědělské půdy je podle § 3a odst. 1 zákona o zemědělství mj. vytvoření podkladů pro kontrolu správnosti údajů uvedených v žádosti o dotaci a ke kontrole plnění podmínek dotace (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2021, čj. 18 A 8/2020-89, bod 45).
52. Podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství může Fond na základě vlastního zjištění nebo na základě podnětu ministerstva nebo jiného orgánu veřejné správy zahájit postup vedoucí k aktualizaci evidence půdy, popřípadě k úplnému vynětí z evidence půdy.
53. Z judikatury NSS vyplývá, že řízení o aktualizaci evidence podle § 3g zákona o zemědělství, slouží především k uvádění stavu evidence a zapsaných uživatelů do souladu s realitou vzhledem ke konkrétním zejména skutkovým okolnostem (srov. např. rozsudky NSS ze dne 9. 7. 2015, čj. 3 As 187/2014-37, či ze dne 22. 3. 2016, čj. 2 As 20/2016-29). V rámci postupu podle § 3g zákona o zemědělství řeší správní orgán prvního stupně a žalovaný pouze ty otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence.
54. Fond změnil způsobilou výměru plochy DPB pro vyplacení dotací, což je jedna z náležitostí, která se u DPB eviduje podle § 3a odst. 14 písm. d) zákona o zemědělství. Nařízení vlády upravující poskytování přímých podpor (ANC, NAEKO/NE2) vychází z podmínek zemědělské činnosti stanovených v § 7 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. [§ 7 písm. d) nařízení č. 43/2018 Sb., § 17 odst. 6 písm. b) bod 1 nařízení vlády č. 330/2019 Sb.].
55. Definicí zemědělské činnosti podle nařízení EU č. 1307/2013 se soud zabýval již v bodech 27-30 tohoto rozsudku, přičemž se tato definice použije i na AEKO [čl. 28 odst. 3 Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. 12. 2013, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)]. Stejně tak toto nařízení, v případě opatření ANC vyžaduje, aby se jednalo o aktivní zemědělce podle čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení.
56. V protokole o kontrole č. 1876/400/33/2020 a z fotografií k němu přiložených je zřejmé, že na vymezených DPB nedošlo do určitého termínu k obhospodařování podle čl. 4 odst. 1 písm. c) bodu ii) ani iii) nařízení EU č. 1307/2013. Pokud žalobce tvrdí, že jsou jeho pozemky obhospodařovány více než minimální činností podle bodu iii) nelze takovému tvrzení přisvědčit, jelikož předmětných částech DPB zjevně v roce 2020 ani 2021 neproběhla ani minimální činnost. Kontrola se konala v srpnu 2020, přičemž na fotografovaných DPB zjevně neproběhla seč ani pastva, která měla být provedena do 31. července. Stejně tak je z fotografií pořízených během ohledání v březnu 2021 zjevné, že se na půdních blocích nachází stařina, dlouhá uschlá tráva patrně z předchozího roku (zejm. fotografie č. 14 protokolu čj. SZIF/2021/0210177). Naopak z fotografie č. 11 je zjevné, že došlo k posečení, tak jak je uvedeno v protokolu č. 1876/400/33/2020. Soud uzavírá, že má za prokázané, že na předmětných částech DPB nedocházelo k zemědělské činnosti podle § 7 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. a v takovém případě se jedná o plochy, které nejsou způsobilé pro vyplacení dotací a Fond postupoval v souladu se zákonem, pokud evidenci aktualizoval.

57. Ve vztahu k vynětí části DPB 3308/7 o rozloze 0,04 ha žalobce neuvedl žádné námitky. K námitce, že tvrzení žalovaného o pozemku přiléhající ke stavbě na stavební parc. č. X/Y není pravdivé a je zavádějící, soud uvádí, že žalobce neuvedl, jak toto tvrzení dopadá do jeho veřejných subjektivních práv.
58. Soud však nesouhlasí se závěrem žalovaného, že o neobdělávání pozemků svědčí i dřeviny a křoviny. Podle nařízení vlády č. 307/2014 Sb. ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. h) věty druhé nařízení EU č. 1307/2013 lze do definice trvalého travního porostu zařadit mimo trav a bylinných pícnin i jiné druhy jako křoviny a stromy, které mohou být spásány, pokud trávy a jiné bylinné pícniny i nadále převažují. Žalovaný pochybil, pokud tuto úvahu neprovedl. Vzhledem k závěru předestřenému výše se však nejedná o vadu, která by způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí.
59. Lze jistě ocenit žalobcovu snahu obdělávat příslušné DPB nekonvenčními zemědělskými způsoby šetřícími přírodu, nelze však tímto přístupem zastírat neobdělávání ploch vůbec a současně žádat platby na obdělávanou zemědělskou plochu. Takový přístup je v rozporu se smyslem poskytování jakýchkoliv dotací. Jestliže je výše dotace odvozena od rozlohy obhospodařované plochy deklarované v žádosti, následkem nepravdivého uvedení větší rozlohy v žádosti je poskytnutí vyšší dotace, než na jakou má žadatel v souladu s hmotným právem nárok.

VI. Závěr a náklady řízení

60. Soud z uvedených důvodů shledal žalobu v celém rozsahu nedůvodnou, a proto ji zamítl postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
61. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný byl ve věci plně úspěšný, avšak nevznikly mu žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. prosince 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu